

Arbeidsmarktonderzoek openbare apotheken

Eindrapportage
Samenvatting

Arbeidsmarktonderzoek openbare apotheken

Eindrapportage

Auteurs

Koen Maas, Loïs Verhulst

Opdrachtgever

Stichting Bedrijfsfonds Apotheken

Gepubliceerd

Zoetermeer, 20-1-2026

Projectnummer

11385

Status

Definitief

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Panteia. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Panteia. Panteia aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

Samenvatting

Structuur van de branche en personeelsbestand	4
Arbeidsmarktstromen en krapte	4
Arbeidsomstandigheden en verzuim	4
Opleiding, ontwikkeling en skills	5
Conclusie en implicaties voor beleid	5

4
4
4
4
5
5

[Klik hier voor het volledige rapport](#)

Samenvatting

Dit arbeidsmarktonderzoek brengt de actuele situatie, knelpunten en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in de branche openbare apotheken in kaart. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Stichting Bedrijfsfonds Apotheken (SBA) en combineert deskresearch, analyse van bestaande databronnen en grootschalige enquêtes onder werkgevers en werknemers. Het onderzoek voorziet SBA en de branche van betrouwbare ken- en stuurgetallen en handelingsperspectieven voor toekomstgericht arbeidsmarkt- en opleidingsbeleid.

Structuur van de branche en personeelsbestand

De branche telt begin 2025 circa 1.928 openbare apotheken, waarvan het overgrote deel kleinschalig is: 90% heeft minder dan 25 werknemers. Ongeveer de helft betreft zelfstandige apotheken, 27% franchiseapotheken en 24% ketenapotheken. In totaal zijn er circa 22.100 werknemers (exclusief apothekers) en minimaal 3.000 apothekers werkzaam.

Het personeelsbestand is 90% vrouw en kent een gemiddelde leeftijd van 42,3 jaar (apothekers: 46,5 jaar). De leeftijdsopbouw is relatief evenwichtig, maar 15% van de werknemers is 58 jaar of ouder en onderstreept daarmee de vergrijzing ook in deze sector. Ruim de helft van de werknemers werkt als apothekersassistent; het aandeel ondersteunende functies is de afgelopen jaren toegenomen. Het gemiddelde aantal contracturen bedraagt 23,6 uur per week, wat de deeltijdstructuur van de sector onderstreept.

Arbeidsmarktstromen en krapte

In 2024 was sprake van een negatief saldo van in- en uitstroom van werknemers (-565). Vooral de uitstroom onder jongeren (<35 jaar) is hoog: zij vormen ruim de helft van alle uitstromers. Belangrijke redenen voor uitstroom zijn werkdruk, personeelstekorten, salarisniveau, beperkte ontwikkelmogelijkheden en negatieve ervaringen met patiëntcontact, waaronder agressie en onbegrip. Voor apothekers is het saldo van in- en uitstroom nog licht positief, maar de instroom in de vervolgopleiding tot openbaar apotheker ligt al jaren onder het door het Capaciteitsorgaan geadviseerde niveau. Tegelijkertijd signaleren werkgevers in veel regio's grote moeite met het werven en behouden van zowel apothekers als apothekersassistenten. Het aantal vacatures is in 2024 weliswaar met 16% gedaald ten opzichte van 2023, maar blijft op een hoog niveau. Vacatures ontstaan zowel door vervangings- als uitbreidingsvraag en betreffen voornamelijk apothekersassistenten.

Arbeidsomstandigheden en verzuim

Werkdruk is een breed ervaren probleem in de branche. Oorzaken zijn onder meer onderbezetting, medicijntekorten, administratieve lasten en intensief patiëntcontact. Digitalisering en automatisering leveren volgens werkgevers wel efficiencywinst op, maar verminderen de werkdruk niet overal voldoende.

Ziekteverzuim laat een stijgende trend zien, met zowel meer kortdurend als langdurig verzuim. Werkgerelateerde oorzaken zijn onder andere mentale belasting, stress en fysieke belasting door langdurig staan en repetitieve werkzaamheden.

Opleiding, ontwikkeling en skills

De instroom vanuit de mbo-opleiding apothekersassistent neemt sinds 2020 af, vooral door een daling van het aantal BOL-studenten. Het opleidingsrendement schommelt, maar ligt gemiddeld rond de 50–60%. Voor apothekers was het aantal studenten in opleiding ook laag in vergelijking met voorgaande jaren. Zowel werkgevers als werknemers verwachten een veranderende skillsvraag van hun medewerkers. Digitale vaardigheden, farmaceutische kennis en interpersoonlijke vaardigheden (zoals omgaan met agressie en stress) worden steeds belangrijker voor meer medewerkers. Werknemers zijn in principe bereid zich te ontwikkelen, maar ervaren belemmeringen zoals gebrek aan tijd, roosterdruk en onvoldoende aansluiting van het scholingsaanbod op individuele behoeften.

Conclusie en implicaties voor beleid

De arbeidsmarktproblematiek in de openbare apotheken is structureel en kent meerdere samenhangende oorzaken. De combinatie van hoge uitstroom (met name onder jongeren), afnemende instroom vanuit opleidingen, hoge werkdruk en een veranderende skillsvraag vormt een risico voor de continuïteit en kwaliteit van de farmaceutische zorg.

Voor SBA liggen er handelingsperspectieven in:

- het ondersteunen van werving en behoud, met extra aandacht voor jonge medewerkers;
- het stimuleren van ontwikkeling en scholing, met meer focus op digitale en sociale vaardigheden;
- het bijdragen aan werkdrukverlichting, onder andere via kennisdeling over digitalisering en organisatie van werk;
- en het versterken van het imago en toekomstperspectief van werken in de openbare apotheek.

Lees ook de overige hoofdstukken uit het Arbeidsmarktonderzoek openbare apotheken

[Klik hier voor het volledige arbeidsmarktonderzoek](#)

Inhoudsopgave

	Samenvatting	4
1	Inleiding	6
2	Arbeidsorganisaties in de branche	10
3	Kenmerken van het personeelsbestand	14
4	Arbeidsmarktstromen in de branche	24
5	Arbeidsomstandigheden	41
6	Leven lang ontwikkelen en skillsvraag	48
7	Conclusies	59
	Annexes	
Bijlage 1	Extra tabellen en figuren werkgeverenquête	63
Bijlage 2	Extra figuren en tabellen werknemersenquête	66